

Kvalitetskontroll av regnskapsføring for 2016

Bevisstheten rundt god regnskapsføringsskikk og øvrig reglement som regulerer regnskapsføring, er høyere enn tidligere. Medlemmer som kun driver med regnskapsføring og satser bevisst på dette, ser i større grad ut til å etterleve god regnskapsføringsskikk enn de revisorene som driver med regnskapsføring i lite omfang.

Statsautorisert revisor
Kai Morten Hagen
Fagsjef revisjon i Revisorforeningen

Etterlevelsen av god regnskapsføringsskikk er i det alt vesentligste god blant de som har hatt stedlig kontroll. Tre kontroller ble oversendt Finanstilsynet, alle tre på grunn av mangler vedrørende etterutdanningen. I tillegg er det én av de kontrollerte ved den stedlige kontrollen som får ny kontroll av regnskapsførervirksomheten i 2017 på grunn av formelle mangler når det gjelder regnskapsføringen.

I den dokumentbaserte kontrollen får fire autoriserte regnskapsførere oppfølgingskontroll neste år. Dette fordi de ikke har satt seg tilstrekkelig inn i god regnskapsføringsskikk. Det ble avdekket tre autoriserte regnskapsførere som ikke tilfredsstilte etterutdanningskravene og disse sakene ble oversendt Finanstilsynet.

Resultatet av kontrollene

Totaloversikt utførte kontroller av autoriserte regnskapsførere

	2014		2015		2016	
Godkjent	106	89 %	78	92 %	89	89 %
Ikke godkjent, ny kontroll	13	11 %	3	4 %	5	5 %
Ikke godkjent, oversendt Finanstilsynet	0	1 %	4	5 %	6	6 %
Totalt utførte kontroller	119		85		100	

Stedlige kontroller

	2014		2015		2016	
Godkjent	26	87 %	18	82 %	26	87 %
Ikke godkjent, ny kontroll	4	13 %	3	14 %	1	3 %
Ikke godkjent, oversendt Finanstilsynet	0	0 %	1	5 %	3	10 %
Totalt utførte kontroller	30		22		30	

Oppfølgingskontroll (stedlig)

	2014		2015		2016	
Godkjent	0	0 %	4	100 %	3	100 %
Ikke godkjent, ny kontroll	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Ikke godkjent, oversendt Finanstilsynet	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Totalt utførte kontroller	0		4		3	

Dokumentbasert kontroll

	2014		2015		2016	
Godkjent	80	90 %	56	95 %	60	90 %
Ikke godkjent, ny kontroll	9	10 %	0	0 %	4	6 %
Ikke godkjent, oversendt Finanstilsynet	0	0 %	3	5 %	3	4 %
Totalt utførte kontroller	89		59		67	

I 2016 ble det gjennomført stedlige kontroller av 33 autoriserte regnskapsførere fordelt på 16 regnskapsførervirksomheter. Tre av de stedlige kontrollene var oppfølgingskontroller fra 2015. De dokumentbaserte kontrollene omfatter 37 regnskapsførervirksomheter med til sammen 67 autoriserte regnskapsførere.

Totalt ble det gjennomført kontroller av 53 regnskapsførerselskaper/-foretak og 100 autoriserte regnskapsførere i 2016.

Kommentarer til resultatene og oppsummering av funn

Stedlige kontroller

Etterlevelsen av god regnskapsførerskikk er i det alt vesentligste god blant de som har hatt stedlig kontroll.

Det er en av de kontrollerte som får oppfølgingskontroll i 2017. Årsaken til ny kontroll er formelle mangler i regnskapsføringen. Av funn fra denne kontrollen kan nevnes: manglende rutinebeskrivelser på kundene, manglende Altinn-fullmakter, svake arkiveringsrutiner, ikke a jour med avstemming og svakt/manglende kontrollspor for kontroll av årsregnskap og ligningspapirer.

Av eksempler på funn fra de andre utførte kontrollene kan nevnes:

- manglende rutiner for å vurdere og dokumentere de av kundenes interne rutiner som kan ha betydning for oppdraget,
- manglende kontrollspor for utført kvalitetskontroll gjennom året og overordnet kvalitetskontroll
- skriftlig bekreftelse fra de ansatte om at de har gjennomgått det etiske regelverket og hvitvaskingsrutinene
- manglende avstemming av nødvendige kontoer i forbindelse med årsavslutningen,
- manglende dokumentasjon av overordnet intern kontroll på oppdragsnivå,

Hvem er omfattet av kontrollen?

Utvalget for årets kontroll bestod av medlemmer som ble valgt ut for kvalitetskontroll av revisjon og som i tillegg drev regnskapsførervirksomhet. I tillegg er det gjennomført kontroll av noen medlemmer som er autoriserte regnskapsførere som ikke er oppdragsansvarlige revisorer, og noen autoriserte regnskapsførere som ikke er medlemmer, men som arbeider i en av regnskapsførervirksomhetene som ble plukket ut for kontroll.

For regnskapsførervirksomheter med liten aktivitet er det gjennomført dokumentbasert kontroll.

- utarbeider ikke periodiske regnskapsrapporter,
- manglende eller mangelfulle oppdragsavtaler,
- ikke gjennomført risikovurdering i henhold til forskrift om risiko og internkontroll, og
- kommuniserer ikke lovbrudd eller andre forhold til oppdragsgiver.
- mangler ved hvitvaskingsrutiner – ikke utpekt hvitvaskingsansvarlig
- manglende eller mangler ved taushetserklæringen
- manglende eller mangelfulle oppdragsavtaler, manglende fullmakt i Altinn
- ved skifte av regnskapsfører, manglende uttalelse/forespørsel
- vurdering av kundens interne rutiner, skal også gjennomføres for årsoppgjørsoppdrag
- risikostyringsforskriften, når virksomheten omfatter både regnskapsføring og revisjon skal begge virksomhetsområdene omfattes av risikovurderingen
- vurdering av IT-sikkerhet – må speiles mot krav i GRFS
- regnskapsførerselskapets årsberetning – bør omfatte både regnskapsføring og revisjon der dette er aktuelt
- krav til loggføring – gjelder også for årsoppgjørsoppdrag

Dokumentbasert kontroll

En stor andel av de autoriserte regnskapsførervirksomhetene utfører hovedsakelig kun årsoppgjørsoppdrag. Det virker som flere av disse ikke i tilstrekkelig grad har satt seg inn i at dette er regnskapsføreroppdrag og derfor skal gjennomføres i henhold til god regnskapsførerskikk. Tilbakemeldingene ved disse kontrollene bærer derfor stort preg av veiledning.

Noen funn som kan nevnes fra de dokumentbaserte kontrollene, er:

Aktuelt om finansiell rapportering:

IFRS 9 påvirker alle IFRS-rapporterende foretak

Cand.oecon./siviløkonom
Robert Madsen
Executive Director EY

Ny standard for finansielle instrumenter fra 2018

IFRS 9 skal erstatte dagens IAS 39 *Finansielle instrumenter – innregning og måling*. Standarden har pliktig ikrafttredelsestidspunkt 1. januar 2018, med tidligere anvendelse tillatt.

De fleste – om ikke alle – banker og finansinstitusjoner er godt i gang med forberedelsene til overgangen til IFRS 9 Finansielle instrumenter i 2018. Standarden har fått mindre fokus hos andre selskaper, men vil få konsekvenser for alle IFRS-rapporterende selskaper.

Sammenlignet med IAS 39 innebærer IFRS 9 nye prinsipper for klassifisering og måling av finansielle instrumenter, nedskrivning av finansielle eiendeler og sikringsbokføring. Øvrige deler av IAS 39 er

i all hovedsak overført uendret fra IAS 39 til IFRS 9. IFRS 9 medfører også endringer i IFRS 7 *Finansielle instrumenter – opplysninger*, slik at opplysningskravene i IFRS